

C148 – ECO16

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

21 februari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over plannen voor de bouw van een groot handelscomplex in de noordrand rond Brussel	1
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Tetra-programma van IWT-Vlaanderen	5
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de loonschalen voor doctorandi	7
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de discussie over de volledige regionalisering van het wetenschapsbeleid	8
Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de niet-behaalde resultaten van de investeringen in onderzoek en ontwikkeling (O&O) en over de taskforce voor de automobieliindustrie	10
Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de tegengestelde uitspraken van de minister over het groeipremiestelsel voor bedrijven	14

Waarnemend voorzitter: de heer Louis Bril

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over plannen voor de bouw van een groot handelscomplex in de noordrand rond Brussel

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uit de regionale pers, zoals onder meer de stadskrant Brussel Deze Week, vernamen we dat diverse promotoren de ontwikkeling van het masterplan Vilvoorde-Machelen aangrijpen om nieuwe en heel belangrijke winkelcomplexen in te planten in de noordrand rond Brussel. Op het grondgebied van Machelen zou Robelco op de voormalige Renaultsite een indoorskipiste willen verwezenlijken, in een cluster met een aantal sport- en vrijetijdswinkels, kantoorruimten en een hotel. Nauwelijks een paar honderd meter verder zou Uplace een family centre plannen, bestaande uit een winkelcentrum met trendy merkenwinkels, gekoppeld aan een bioscoopcomplex en – opnieuw – een hotel.

– *De heer Eric Van Rompuy treedt als voorzitter op.*

Hoewel de ontwikkeling van dergelijke megaprojecten zeker positieve effecten kan hebben, zoals op de tewerkstelling en de welvaartcreatie, mag de druk die dergelijke projecten zetten op de bestaande handelskernen in de omgeving zeker niet worden onderschat. Dan denk ik aan Vilvoorde en Zaventem. Een nieuw grootschalig handelscomplex in de noordrand kan trouwens ook een bedreiging vormen voor de bestaande handelskernen in Jette en Laken, in het Brusselse Gewest, maar ook voor de stedelijke winkelconcentraties in Mechelen, Leuven en Aalst. Ook met de leefbaarheid van deze handelskernen moet natuurlijk rekening worden gehouden.

Het spreekt vanzelf dat dergelijke projecten ook een belangrijke impact hebben op het verkeersvolume en de mobiliteit in de ruimere omgeving. Daarom zou het, alvorens een vergunning wordt verleend voor investeringen op die schaal, nuttig zijn een ernstige en objectieve studie te maken, waarbij de impact van de investeringen wordt bekeken op de mobiliteit en de leefbaarheid van de handelscentra in de nabije of minder nabije omgeving.

Nu maakt de huidige wet op de handelsvestigingen, de zogenaamde IKEA-wet, het bedrijven mogelijk om zeer snel en met weinig administratieve rompslomp een sociaaleconomische vergunning te bemachtigen. Natuurlijk is administratieve vereenvoudiging een goede zaak, maar

hierdoor dreigen we wel plots voor een voldongen feit te worden geplaatst. Bovendien overweegt ook het Brusselse Gewest de uitbouw van een groot winkelcentrum in het noorden van Brussel, en dat natuurlijk binnen de gewestgrenzen van Brussel. Het zou gaan om de opwaardering van de Heizelvlakte, waarbij de bouw van een congrescentrum, een grote concertzaal en een nieuw winkelcentrum wordt gekoppeld aan de bouw van een nieuw voetbalstadion vlakbij Schaarbeek-Vorming.

Een cruciale vraag is in welke mate er daarnaast nog nood zou zijn aan de geplande projecten in de noordrand van Brussel, op amper enkele kilometers van de Heizel. Het gaat dus over enkele projecten in het Vlaamse Gewest op een paar kilometer van een vergelijkbaar zeer grootschalig project in het Brusselse Gewest. We kunnen dan ook terecht vragen stellen bij de economische leefbaarheid van de combinatie van deze projecten.

Voor de Vlaamse Regering eventueel een bouwvergunning verleent, lijkt het me dan ook niet alleen nuttig, maar ook noodzakelijk dat er wordt overlegd tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Gewest, gezien de mogelijke economische impact op Brussel en Vlaams-Brabant, en de hieraan verbonden mobiliteitsproblemen. Een intergewestelijk ministerieel overleg kan hiervoor eventueel een geschikt platform vormen. Daarbij zouden de plannen en de uitvoering onderling worden besproken en opgevolgd, natuurlijk in overleg met de lokale politieke en sociaaleconomische actoren.

Mevrouw de minister, hoe concreet zijn de net aangehaalde investeringsplannen in Machelen? Welke timing wordt vooropgesteld voor de beslissingsprocedure en de financiering? Wordt er in impactstudies en effectmetingen op het vlak van mobiliteit en leefbaarheid voorzien, alvorens een vergunning te verstrekken aan dergelijke megaprojecten? Mijn volgende vraag is misschien de meest cruciale: in welke mate is hierbij overleg gepland tussen de gewesten? Mijn diepste hoop is dat dit inderdaad het geval is. Hoe wordt het Brusselse Gewest eventueel betrokken bij de bespreking van deze plannen? Bent u anderzijds op de hoogte van de plannen van het Brusselse Gewest met de Heizelvlakte? Heeft men u daarover al geconsulteerd, of heeft men u die informatie al overgemaakt? In welke financiering voorziet de overheid? Dan denk ik aan bodemsanering, verkeersinfrastructuur en publieke voorzieningen. In welke mate spelen de saneringskosten een rol en wat is de houding van de Vlaamse Regering ter zake? In welke overlegmomenten met lokale politici, handelsverenigingen, wijkcomités enzovoort is er voorzien?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, ik wil me hierbij aansluiten. De inplanting van grote handelscomplexen in Vlaanderen is gebonden aan de Handelsvestigingswet. Het toeval wil dat we hier later deze namiddag een voorstel van resolutie ter stemming zullen voorleggen, waarin we de regionalisering van de Handelsvestigingswet bepleiten.

De heer Eric Van Rompuy: Dat is een borrelhapje. U ziet dat het toch belangrijk is.

De heer John Vrancken: Natuurlijk. Prima. Geen probleem. Dan zullen we straks daarover stemmen en we zullen zien wat het resultaat zal zijn van die stemming.

Ik denk dat het antwoord op enkele vragen zal zijn dat er in de regionalisering van de Handelsvestigingswet al veel vervat is. Vlaanderen kan eigenmachtig optreden. Als we de socio-economische vergunningsmaatregelen erbij krijgen, dan kunnen we onze eigen Handelsvestigingswet uitvoeren.

Indien er zo'n grote handelsvestiging in de noordrand van Brussel zou komen, dan moeten we ons de vraag stellen hoe het verder moet met de noordring. Het is nu al zo dat de ring fel geconstipeerd is. Zowel 's ochtends als 's avonds is er zwaar verkeer en zijn er enorme opstoppingen. Voor evenementen op de Heizel zoals Bati-bouw en het Autosalon, staat het verkeer vanuit Limburg al stil van in Leuven. Kan die ring nog een grote handelsvestiging aan? Hoe gaat het opgevangen worden?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil me ook aansluiten bij de vraag van de heer Delva, maar ik wil ze verbreden naar heel Vlaanderen.

Het is natuurlijk een terechte vraag bij een concreet project in de rand van Brussel. Spreken de gewesten er met elkaar over om zo te vermijden dat er op enkele kilometers van elkaar dezelfde projecten worden gerealiseerd?

In mijn regio, in Boom, staat er ook een groot winkelcentrum op stapel. Heel wat lokale handelscentra en zelfstandigen zijn daar bang voor. In het regeerakkoord staat heel duidelijk dat de Vlaamse overheid inspanningen doet om de handelskernen te versterken en om dus de lokale middenstanders te waarderen en alle mogelijkheden te geven. Ik denk dat momenteel in heel Vlaanderen, van Maaseik tot De Panne, lokale gemeentebesturen inspanningen doen om hun handelscentrum op te waarderen. Maar dan gooien groteske investeringsprojecten roet in het eten. Ik zeg niet dat er geen grootschalige investeringen kunnen gebeuren. Maar ik denk dat we toch een beetje selectief moeten gaan optreden.

Er moeten vergunningen worden geleverd en mobiliteitsstudies worden gemaakt. Maar wat op papier toch een bekommernis is van deze regering – en ik hoop ook in de feiten – namelijk dat men de handelscentra in steden en kerngemeenten wil opwaarderen, zou men toch moeten in gedachten houden wanneer men vergunningen geeft voor zulke grote projecten.

Ik had graag van de minister een algemeen standpunt gekregen omdat deze problematiek in heel Vlaanderen geldt.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik had me graag aangesloten bij de vraag van de heer Delva. Maar ik heb een paar bijkomende vragen.

Heeft de minister zicht op de plannen van de Brusselse regering voor het project aan de Heizel? Zijn die al concreet of nog niet?

Ik denk dat er een beetje te veel winkelcentra rond Brussel gepland worden. Er is het Basilix-winkelcentrum van Sint-Agatha-Berchem in de noordrand. Er zou dan eventueel een megaproject op de Heizel komen. Een beetje verder zou er een megaproject komen in Machelen-Vilvoorde. Nog wat verder op de ring is er het Woluwe-shoppingcenter. Ik weet niet of het opportuun is om aan al die plannen concreet uitvoering te geven.

Ik zou ervoor willen pleiten dat er overlegd wordt met de Brusselse regering. Want de plannen die er zijn voor de Heizel, brengen een aantal serieuze problemen met zich mee. Parking C van de Heizel ligt op het grondgebied van Grimbergen en dus van Vlaanderen terwijl de gronden zelf tot Brussel behoren. Als het Brusselse Gewest dat wil, dan bouwen ze er inderdaad een megaproject. Intussen is er een vervaging tussen Brussel en Vlaanderen, wat nadelig is voor de verfransing van de streek en voor de mobiliteit. De ring is de drukst bereden autoweg van de streek, waar er nu al regelmatig files zijn. Als er nog projecten bij komen, dan is het er helemaal niet te doen. Men zou tegen het Brusselse Gewest kunnen zeggen dat Brussel wel de lusten heeft maar dat de lasten volledig voor de noordrand zijn. Als compensatie zou men dan kunnen vragen om de ring in het zuiden te sluiten en zo een vlotte doorgang te verkrijgen.

Is er overleg met het Brusselse Gewest? Zijn er voorstellen gedaan? In hoeverre is het project Machelen-Vilvoorde concreet? Is er een concrete timing?

De heer Eric Van Rompuy: U ziet dat de mogelijke regionalisering van de IKEA-wet, waarbij de gewesten

zouden kunnen beslissen over de vestigingen, toch incidenties heeft en dat het niet eenduidig is wie hier voor- of tegenstander van is. Ik meen een klein pleidooi te horen om dit federaal te houden en om de gewesten hier niet afzonderlijk over te laten beslissen.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, zoals u weet, bestaan er inderdaad bij de betrokken projectontwikkelaars plannen voor de uitbouw van kantoorgebouwen, winkels en voorzieningen voor recreatie op gronden die hun eigendom zijn op de site Machelen-Vilvoorde. Momenteel kunnen deze plannen nog niet volledig worden gerealiseerd omwille van de huidige ruimtelijke bestemming van het gebied. De betrokken gronden liggen in een gebied voor stedelijke ontwikkeling, wat nog verdere detaillering en aanpassing vereist om de geplande projecten te kunnen realiseren.

Verder kan ik u laten weten dat beide projectontwikkelaars een aanvraag hebben ingediend tot het afsluiten van een brownfieldconvenant.

De oproep voor het brownfieldconvenant is eind december 2007 afgesloten. Momenteel wordt nagegaan welke aanvragen gegrond en ontvankelijk zijn. Indien de betrokken aanvragen van de ontwikkelaars in aanmerking komen, kunnen er concrete onderhandelingen worden opgestart om tot een brownfieldconvenant te komen. Die kunnen voorzien in bepaalde financiële en/of procedurele faciliteiten. Aangezien de onderhandelingsfase momenteel nog niet is opgestart, kan ik hier uiteraard nog geen informatie over geven.

De administratie Economie heeft een subsidie toegekend van 250.000 euro voor de opmaak van een masterplan voor de reconversiezone Vilvoorde-Machelen door de provincie Vlaams-Brabant. Die regio is op economisch vlak bijzonder zwaar getroffen.

Ter voorbereiding van dit masterplan werden meerdere scenario's opgemaakt die uitgaan van mogelijke hefboomen voor het gebied, meer bepaald kantoren, shopping, leisure en KMO-TDL of transport, distributie, logistiek.

Op basis van een zeer uitvoerige multicriteria-analyse werden twee scenario's aanvaardbaar geacht vanuit de verschillende betrokken invalshoeken, namelijk de overheid, de lokale gemeenschap, de investeerder en de gebruikers. De focus ligt hierbij op kantoren enerzijds en recreatie/leisure anderzijds. Vervolgens zal hieruit een voorkeursscenario of een synthesescenario worden gedis-tilleerd. Deze fase is momenteel nog aan de gang. Dit masterplan is bedoeld als toetsingskader voor ontwikkelingen zoals de voorstellen van Robelco en Uplace.

In functie van de keuze tussen de scenario's is er een milieu-effectenbeoordeling in opmaak vanuit de multicriteria-analyse. Mobiliteit en leefbaarheid zijn daarbij natuurlijk belangrijke aspecten.

In de multicriteria-analyse is de impact op het lokale handelsapparaat, namelijk dat van Vilvoorde en Machelen, ook meegenomen. In het kader van het masterplan is ook een bijkomende studie gevraagd over de impact op lokale handelskernen. Die wordt momenteel afgerond. De impact op verder afgelegen handelscentra zal naar alle waarschijnlijkheid worden afgehandeld in het kader van de procedure voor het verlenen van de sociaaleconomische vergunning.

In functie van de keuze tussen de scenario's is er een milieu-effectenbeoordeling in opmaak vanuit de multicriteria-analyse. Daarin zijn mobiliteit en leefbaarheid uiteraard belangrijk.

Tot dusver is er geen overleg geweest met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over de opmaak van het masterplan. In het kader van het afbakeningproces van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel is normaal wel bilateraal overleg gepland met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Ik ben niet op de hoogte van mogelijke plannen van het Brusselse Gewest over de opwaardering van de Heizelvlakte. Voor zover ik weet, werd noch het beleidsdomein Economie noch de Vlaamse Regering tot op heden betrokken bij de plannen van het Brusselse Gewest. Ik kan dan ook geen uitspraken doen over de eventuele complementariteit en interferenties tussen diverse plannen.

Wat de financiering betreft, kan ik enkel uitspraak doen over de financieringsinstrumenten die onder mijn bevoegdheid vallen. Voor de ontwikkeling van kleinhandelzones, leisurezones en kantoorzones kan geen beroep worden gedaan op de reguliere subsidies voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Bij de ontwikkeling van de site zal er uiteraard rekening moeten worden gehouden met een economische kosten-batenanalyse. Investeerders zijn immers pas bereid om een terrein te ontwikkelen wanneer dat op een rendabele manier kan gebeuren en de opbrengsten van de uitgegeven percelen hoger liggen dan de ontwikkelingskosten. Het feit dat twee projectontwikkelaars in die zone reeds concrete plannen hebben, toont aan dat bepaalde zones zonder overheidssteun voor sanering tot rendabele ontwikkeling kunnen komen. Voor enkele zones op de site kan de situatie wellicht moeilijker liggen omwille van een hoge saneringskost. Het lijkt me echter niet uitgesloten dat deze zones toch op een rendabele manier ontwikkeld kunnen worden mits er activiteiten worden ontwikkeld met een hoge

toegevoegde waarde en/of er subsidies kunnen worden bekomen voor de sanering.

Aangezien het onderzoek en de besluitvorming over de plannen van de projectontwikkelaars zich nog in een heel vroeg stadium bevinden, zijn er momenteel nog geen overlegmomenten gepland. Het nodige overleg alsook de vereiste inspraakmogelijkheden zullen uiteraard georganiseerd worden op het ogenblik dat de concrete procedures worden gestart met betrekking tot bepaalde plannen, zoals het milieueffectrapport (MER), het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP), stedenbouwkundige vergunningen of milieuvergunningen. Dan treden de gijkte procedures in werking.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mevrouw de minister, u zegt dat er tot op vandaag geen overleg is geweest tussen het Brusselse Gewest en het Vlaamse Gewest over deze projecten. Ik betreur dat de grenzen tussen de gewesten hier fungeren als muren die de communicatie alleen maar moeilijker maken. Ik betreur dat Brussel u niet op de hoogte heeft gebracht van het project dat daar wordt bestudeerd. Waarschijnlijk hebt u zelf het Brusselse Gewest niet op de hoogte gebracht van de projecten in Vlaanderen. Dat is jammer. Stelt u zich de impact voor op de handelskernen van twee megaprojecten op een aantal kilometers afstand van elkaar. Ik vraag me af of in het kader van de hopelijke regionalisering van de wet op de handelsvestigingen, geen werk kan worden gemaakt van een gestructureerd intergewestelijk ministerieel overleg. We moeten elke kans aangrijpen om in die context de nodige overlegmomenten in te lassen zodat er geen parallelle pistes worden bewandeld op zo'n korte afstand van elkaar

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mevrouw de minister, het verbaast me wanneer u zegt dat u niet op de hoogte bent gebracht van de plannen van het Brusselse Gewest in verband met de opwaardering van de parking van de Heizel. Ik heb hier een vraag om uitleg van mezelf bij me van 17 november 2005 aan de minister van Brussel en de Vlaamse Rand. Uw collega heeft het in het antwoord over een gevoelig probleem dat we van zeer nabij moeten opvolgen. Ik vrees dat daar binnen de regering zelf al niet veel overleg over plaatsvindt. Ik wil dan ook aandringen op overleg. Er zijn immers heel wat voordelen voor het Brusselse Gewest. Zij hebben ook plannen voor Schaarbeek-Vorming. Zij vragen een doorweg van daar naar de ring rond Brussel. Het gaat om Vlaams grondgebied. Brussel doet dan ook een beroep op de goede wil van Vlaanderen.

Mevrouw de minister, ik wens u veel succes bij uw vraag naar overleg. Het Brusselse Gewest staat ervoor bekend altijd wat tegen te wringen. In zaken waar pro's

en contra's tegenover elkaar moeten worden afgewogen, is het echter belangrijk dat u aandringt op overleg.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, de minister gaf een antwoord op de vraag van de heer Delva, maar ik heb de bredere visie en het concept aangekaart en ik wou graag weten of de minister vandaag nog altijd sterk gelooft in wat in het regeerakkoord staat, namelijk het verstevigen van de handelskernen door het voeren van een actieve politiek en een subsidiepolitiek.

Vroeger hadden we het Mercuriusproject. Deze regering heeft initiatieven genomen om er sterk in te geloven en om ook de dynamische handelskernen in diverse steden en in grote gemeenten te stimuleren. Het is heel belangrijk om dit proces te kunnen voortzetten. De handelskernen en de handelaars zien zulke projecten niet graag komen.

Er zijn al voorbeelden. Ondanks de groteske inspanningen van de burgemeester van Sint-Niklaas, is de huidige binnenstad nogal verdord door het Waasland Shopping Center dat enkele kilometers verder werd ingeplant. Ik had graag het standpunt van de minister hierover gekend.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uit het gegeven voorbeeld kunnen we vaststellen hoe de huidige wetgeving niet werkt. De federale overheid heeft in principe een vinger in de pap, maar een gewoon overleg tussen de verschillende regio's blijkt al niet te werken. De regionalisering van de Handelsvestigingswet zal wellicht een oplossing bieden, met dien verstande dat er een degelijk overleg tussen de gewesten moet komen. In de noordrand van Brussel kan men zich niet beperken tot de regio's Vlaanderen en Brussel, want we zitten ook met grenzen tussen Vlaanderen en Wallonië en ook daar zijn er grote oppervlaktes. In de toekomst zullen we een stap vooruit zetten via de regionalisering. Ik ben al heel blij dat iedereen zich daarin kan vinden. We zullen straks zien hoe over het voorstel van resolutie wordt gestemd.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, ik kom even terug op het overleg. In de formele procedures zullen er natuurlijk momenten zijn waarop overleg wordt gepleegd. Ik heb al aangegeven dat we ons in een vroeg stadium bevinden.

Veel projectontwikkelaars in Vlaanderen denken na over projecten. Men kan niet bij elk project dat een projectontwikkelaar in het hoofd heeft, al overleg opstarten. Er

zijn heel duidelijke procedures. Op het gepaste moment, eenmaal een project duidelijk gedefinieerd is, er uitzicht is op het effectief in gang zetten ervan, en men aan vergunningen toe is, dan wordt het menens en moeten we een project van naderbij bekijken. Het kan niet om telkens wanneer iemand iets bedenkt in Vlaanderen, overleg op te starten of om ons zorgen te maken over het verloop. Ik pleit er dus voor om ons te houden aan wat we georganiseerd hebben. In de procedures komt op het geijkte moment overleg aan bod. We mogen niet al met overleg beginnen en elke dynamiek stilleggen wanneer men nog bezig is met plannen en uitzoeken en berekenen. Dat zou bijzonder ongepast zijn.

Mijnheer Van den Heuvel, het is evident dat we gehecht zijn aan goede handelskernen, en dat we geloven in de lokale handel en lokale middenstand. Iedereen is daarvan overtuigd en wil er vanuit het regeerakkoord aan werken. Ik aanvaard niet dat we de handelskernen helpen door 'neen' te zeggen tegen alle andere vormen van economische dynamiek, want daar geloof ik niet in. Ik wil niet meedoen aan een beleid waarbij wordt gezegd dat er maar één manier is om handelskernen vooruit te helpen, namelijk ervoor zorgen dat er niets anders kan gebeuren. U bent uw betoog begonnen met zeggen dat u schrik hebt, maar schrik is een slechte raadgever, zeker in dezen. Ik kijk naar economische dynamiek en die hoort heel duidelijk in handelskernen. Ik ben daar persoonlijk aan gehecht en wil altijd bekijken wat we ervoor kunnen doen, maar ik aanvaard niet dat we stellen dat we de handelskernen helpen door elke andere economische dynamiek te fnuiken, want dat geloof ik niet.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mevrouw de minister, ik pleit er toch voor om niet te lang te wachten met dat overleg. Iedereen is het er immers over eens dat twee van dergelijke projecten op een paar kilometer afstand van elkaar, gewoon niet kunnen. Men weet dat op een bepaald moment een beslissing genomen moet worden. Een aantal projecten is al verder gevorderd dan u laat uitschijnen. Ik hoop dat men toch op tijd de koppen bij elkaar zal steken zodat men niet onnodig veel tijd verspilt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Tetra-programma van IWT-Vlaanderen

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik zal eerst een korte inleiding geven. We weten dat de kennistransfer tussen de kenniscentra en het Vlaamse bedrijfsleven beter kan. Dat is een uitdaging, niet alleen in Vlaanderen, maar in heel Europa. Tetra is een fonds dat binnen het IWT werd opgericht om de technologietransfer vanuit de instellingen van het hoger onderwijs beter en efficiënter te laten verlopen, om ze te optimaliseren met het oog op het bedrijfsleven.

In 2006 werden ongeveer 26 projecten goedgekeurd voor 6 miljoen euro. We hebben alles opgelijst en we hebben gezien dat een aantal projecten niet ingewilligd konden worden wegens een beperking van het budget.

Het initiatief komt vooral uit de kenniscentra. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) stelt dat de vraaggerichte aanpak vanuit de kmo's in de toekomst versterkt zou kunnen worden. Dat advies werd midden vorig jaar door de VRWB geformuleerd. Ik wil daarom vragen om de innovatietransfer van de kenniscentra aan het bedrijfsleven verder te optimaliseren en om de kracht van het Tetra-fonds te verstevigen.

In de beleidsbrief en in het budget voor 2008 staat dat de middelen voor Tetra worden uitgebreid met anderhalf miljoen euro. Hebt u er al een zicht op hoe dat zal gebeuren? Zult u de projecten sterker financieren of zal het aantal projecten toenemen?

Hoe zit het met de betrokkenheid van de kmo's? De VRWB stelt dat alles meer vraaggericht moet worden. We moeten dus afstappen van de kenniscentra die een project hebben en tijdens de laatste les snel op zoek gaan naar een aantal kmo's om dat onderzoeksproject mogelijk te maken. De band moet meer in evenwicht worden gebracht en de innovatievraag moet meer vanuit het bedrijfsleven komen. Wat is uw mening over de uitspraak van de VRWB dat de VIN-werking (Vlaams InnovatieNetwerk) een belangrijke stimulans kan zijn om het project te verbeteren en vraaggerichter te maken?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, het klopt dat het budget voor het Tetra-fonds verhoogd wordt met 1,5 miljoen euro in 2008. Dit betekent dat IWT-Vlaanderen dit jaar 8.899.000 euro kan vastleggen voor projecten ingediend door hogescholen en universiteiten ten bate van een technologietransfer. Typisch situeert de begroting van deze projecten zich tussen 100.000 euro en 480.000 euro. Tetra-projecten worden gesteund a rato van 92,5 percent, en gemiddeld wordt ongeveer 260.000 euro steun uitgekeerd per project. Dit gemiddelde betekent echter ook dat elk jaar grotere en kleinschalige projecten worden ondersteund.

De evaluatie van de projecten spitst zich niet op de projectgrootte toe, maar houdt veeleer rekening met

een goede 'value for money'. Dit slaat op de afweging tussen de projectkost en het uiteindelijke valorisatiepotentieel voor de Vlaamse kmo. De voorbije jaren is steeds gebleken dat een aantal als waardevol en steunbaar geëvalueerde projecten omwille van een gebrek aan voldoende kredieten niet kon worden ondersteund.

Er zijn momenteel geen redenen om te veronderstellen dat de projectaanvragers dit jaar resoluut voor grotere projectbegrotingen zullen kiezen. De verhoging van het steunbudget zal vooral tot een toename van het aantal ondersteunde projecten leiden. Om de precieze impact te kennen, zullen we op de evaluatieresultaten van de nieuwe oproep moeten wachten. Vertrekkend van het gemiddeld steunbedrag in het verleden zal het bijkomend krediet van 1,5 miljoen euro ertoe leiden dat een vijftal projecten meer zal kunnen worden ondersteund.

De door de heer Van den Heuvel aangehaalde cijfers over de kmo-betrokkenheid zijn afkomstig uit de Tetra&HOBU Output&Effectmeting die in 2006 is uitgevoerd. Deze studie was een initiatief van IWT-Vlaanderen en van enkele hogescholen en is als een door IWT-Vlaanderen ondersteund samenwerkingsproject uitgevoerd. De studie had tot doel in kaart te brengen wat tien jaar steun aan HOBU- en aan Tetra-projecten als output en als effecten hadden opgeleverd. Het was de ambitie van de hogescholen en van IWT-Vlaanderen de impact van het Tetra-fonds en van ander aan de hogescholen uitgevoerd toegepast onderzoek op innovatie en op valorisatie te verhogen. Hierbij zijn onder meer bedrijven uit de gebruikerscommissies van de afgelopen HOBU- en Tetra-projecten intens ondervraagd. Een van de vragen peilde expliciet naar de origine van de projectvoorstellen. Hieruit blijkt dat minstens 13 percent van de projectaanvragen duidelijk door de kmo's zelf was geïnitieerd. Met betrekking tot 8 percent van de aanvragen bleek de herinnering te vaag. De ondervraagden hadden geen weet meer van projecten die in de loop van de periode 1997-2000 waren gestart. Dit was meestal te wijten aan het feit dat de betrokken personeelsleden niet meer bij het bedrijf werkten. We kunnen hierbij de bedenking maken dat de initiatie van een projectaanvraag door een kmo niet noodzakelijk hetzelfde als de betrokkenheid van een kmo bij de formulering van een projectaanvraag betekent.

Indien we ons vooral op de enquêtécijfers focussen, gaan we aan een belangrijke, in het rapport opgenomen, nuance voorbij, met name dat het gros van de projecten duidelijk op de noden en de opportuniteiten van bedrijven is gericht. De hogescholen fungeren meestal als 'gatekeepers'. Ze distilleren een gemeenschappelijke noemer uit de losse vragen en verzuchtingen van de bedrijven. Het is moeilijk de origine van dergelijke projecten te traceren. De projectleider stelt zijn projectvoorstel bij verschillende bedrijven voor, in de eerste plaats omdat de IWT-steun aan een verplichte cofinanciering door het bedrijfsleven is verbonden. De Vlaamse kmo's

betalen gemiddeld 2000 tot 6000 euro per project. Aangezien elke projectaanvraag bij het Tetra-fonds een engagement van minstens vier Vlaamse kmo's inhoudt, is het niet overdreven te stellen dat elk project, ook de projecten die uiteindelijk niet voor ondersteuning in aanmerking komen, door kmo's wordt gedragen.

Bedrijven met heel specifieke onderzoeksvragen en -noden komen niet in aanmerking voor projectondersteuning vanuit het Tetra-fonds. In dergelijke situaties is het gebruik van andere innovatie-instrumenten, zoals het kmo-programma en het collectief onderzoeksprogramma van het VIS (Vlaams Innovatiesamenwerkingsverband), meer aangewezen. Deze programma's bieden de kmo's de mogelijkheid als hoofdaanvrager te fungeren of via het VIS een aanvraag in te dienen. Naast het transfereren van technologische kennis naar de bedrijven, beoogt het Tetra-fonds immers een generische kennisopbouw aan de instellingen van hoger onderwijs. Die kennis moet, via het onderwijs en de maatschappelijke dienstverlening, ruim kunnen worden ingezet.

Voor 2007 is er geen afzonderlijke bevraging van de bedrijven geweest. In navolging van de eerder vermelde output- en effectenmeting evalueert IWT-Vlaanderen welke indicatoren en parameters het relevantst voor de opvolging en de meting zijn. In dit verband zal een monitoringsysteem worden ontwikkeld. Hierbij rijst de vraag of het meten wie de onderzoeksvraag heeft geïnitieerd een relevante parameter is om de effecten binnen de bedrijven te meten of te voorspellen. Er is geen reden om te veronderstellen dat de cijfers voor 2007 van de cijfers voor de voorgaande jaren zouden afwijken. De oproepmodaliteiten zijn niet gewijzigd.

Het is alleszins aanbevelenswaardig dat de Tetra-projecten hun oorsprong bij de kmo's zelf vinden en dat de kmo's zo veel mogelijk hierbij worden betrokken. We beschikken over verschillende innovatiestimulerende projecten, zoals het al vermelde collectief onderzoeksprogramma van het VIS. Deze projecten zetten bedrijven ertoe aan samen over nieuwe technologieën en thema's te reflecteren. Dergelijke projecten en de competentiepolen zijn de aangewezen instrumenten om vraaggedreven projecten te initiëren.

De rol van de onderzoekers mag in dit proces niet uit het oog worden verloren. Hun kennis over nieuwe technologie kan de kmo's opportuniteiten bieden. De kmo's zijn niet altijd zelf op de hoogte van deze opportuniteiten.

Het is niet zozeer de vraag wie de onderzoeksvraag initieert. De vraag is vooral in welke mate de onderzoeksprojecten tot innovaties bij de kmo's leiden en in welke mate deze innovaties tot economische stabiliteit, groei of bijkomende werkgelegenheid leiden.

Op basis van de resultaten van de output- en effectenmeting heeft de raad van bestuur van het IWT op 18 oktober 2007 besloten om de modaliteiten van het Tetrafonds aan te passen. Hierdoor zullen de Tetra-projecten nog meer aan deze doelstelling beantwoorden. De wijzigingen zijn in de oproepmodaliteiten voor nieuwe projecten opgenomen.

Wat de projectduur en de steunbaarheid van de activiteiten betreft, voorzien we in een verhoogde flexibiliteit. Het is nu mogelijk een project in te dienen dat erop is gericht samen met bedrijven en VIN-actoren een project te creëren. Om de overdracht van technologie en van valoriseerbare resultaten naar de kmo's te verzekeren, is het tevens mogelijk langer lopende projecten in te dienen. Het belang van de valorisatie van de projectresultaten wordt geaccentueerd. De projecten moeten minstens een gedeelte van hun tijd aan typische valoriserende activiteiten, zoals case studies op maat van kmo's, workshops voor technici of voorbereidingen van innovatietrajecten binnen kmo's, besteden. Om de indirecte kennistransfer blijvend te garanderen, wordt het belang van de inbedding van het toegepast onderzoek in de onderwijsopdracht geaccentueerd.

Al deze aanpassingen liggen in de lijn van de suggestie van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) om zoveel mogelijk innovatieactoren van het VIN bij dit proces te betrekken. De RIS (subRegionale Innovatie-Stimulering)- en VIS-organisaties kunnen als lid van de gebruikerscommissie of als valorisatiepeter aan een Tetra-project deelnemen. Zowel tijdens als na het project kunnen ze een actieve rol spelen.

De nieuwe oproep, Tetra 2008, is binnen het VIN uitgebreid aangekondigd. De pers is op de hoogte gebracht. We hebben, in samenwerking met de Vlaamse Ingenieurskamer (VIK), een algemene en voor alle geïnteresseerden opengestelde informatiesessie georganiseerd. Gezien de betrokkenheid van de VIK waren de bedrijven hierbij goed vertegenwoordigd. Tijdens de informatiesessie hebben we een oproep tot samenwerking gelanceerd.

Als voogdijminister onderschrijf ik de bijsturingen door de raad van bestuur van IWT-Vlaanderen ten volle. Deze problematiek vereist evenwel een volgehouden opvolging en onze blijvende aandacht.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik dank de minister voor haar antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de harmonisering van de loonschalen voor doctorandi

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, enkele weken geleden hebben we het rapport van professor Soete uitgebreid besproken. Ik licht hier een item uit, met name de harmonisering van de loonschalen voor doctorandi in Vlaanderen. Ik wil er overigens op wijzen dat binnen de universitaire wereld een petitie is rondgegaan om deze problematiek aan te kaarten.

Er zijn drie soorten doctorandi, met name de FWO-studenten (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen) de IWT-studenten en de IUAP-studenten (Interuniversitaire Attractiepolen). Uit het rapport van professor Soete blijkt dat een IWT-bursaal jaarlijks 3000 euro netto minder verdient dan een FWO-aspirant. Dit lijkt me geen optimale situatie. Professor Soete stelt in elk geval voor tot een harmonisering over te gaan.

Daarom had ik graag vernomen hoe u daar als minister van Wetenschapsbeleid over denkt. Gaat u akkoord met de aanbeveling van professor Soete? Hoe zult u daar op korte termijn werk van maken? In welke mate vindt u dat de loonverschillen tussen de verschillende doctorandi niet kunnen, en in welke mate beschikt u over mogelijkheden om daar iets aan te doen? Zijn er verschillen tussen de interne regels van de Vlaamse universiteiten wat betreft de aanwending van de IUAP-middelen, als derde pijler naast het IWT en het FWO? Hoe evalueert u deze regels in het licht van een harmonisering?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: De heer Van den Heuvel legt terecht de vinger op een zere wonde. Op jaarbasis verdient iemand via het IWT-stelsel ongeveer 3000 euro minder dan een FWO-aspirant. Dat betekent dat een IWT'er blijkbaar op vier jaar tijd, als hij zijn doctoraat afwerkt, zeven maanden 'gratis' werkt. Deze voorstelling van zaken komt uit die hoek. Het duidt wel de omvang van het probleem aan.

De minister heeft op 11 december via haar woordvoerder gereageerd dat ze te gepasten tijde een voorstel op tafel zou leggen, maar dat eerst het kostenplaatje nog moet worden berekend. Mevrouw de minister, welke stappen hebt u ondertussen ondernomen of zult u ondernemen? Welke timing acht u realistisch? Hoe ziet u dat begrotingsmatig?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: De harmonisering van de doctoraatsbeurzen die door het FWO-Vlaanderen en het IWT worden toegekend, is een belangrijk aandachtspunt in het beleid over het aantrekkelijker maken van de onderzoeksloopbaan. Het IWT raamt de kostprijs van het optrekken van de IWT-beurzen naar het FWO-niveau, zowel in termen van sociale voordelen als in termen van beursbedrag, bij benadering op circa 4 miljoen euro. Zoals u weet, is in de begroting Wetenschapsbeleid voor 2008 een bedrag van 8,17 miljoen euro ingeschreven voor een actieplan onderzoeksloopbaan. Ik zal dit in de eerstkomende maanden ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Om in nauw overleg met de Vlaamse onderzoekswereld de juiste prioriteiten te kunnen stellen en de budgettaire middelen zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten, heb ik op 5 februari de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid om advies gevraagd. Ik verwacht het antwoord van de raad tegen begin april.

Naast de eventuele harmonisering van de doctoraatsbeurzen zijn andere belangrijke aandachtspunten de invoering van het Baekeland-programma voor de bevordering van de intersectorale mobiliteit van onderzoekers tussen het bedrijfsleven en de academische wereld, alsook de invoering van een tenure track-stelsel aan de universiteiten. Dit moet jonge, beloftevolle postdoctorale onderzoekers de kans bieden om zich gedurende vijf jaar voor te bereiden op een vaste benoeming in het kader van het Zelfstandig Academisch Personeel.

Op basis van het advies van de VRWB zal een stappenplan worden uitgewerkt voor de realisatie van de harmonisering van de beurzenstelsels. Een en ander zal natuurlijk afhangen van de hogergenoemde prioritering van actiepunten en van de budgettaire mogelijkheden.

De Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP) worden, zoals u weet, gefinancierd via de federale programmatische overheidsdienst Wetenschapsbeleid. Het programma wordt begeleid door een stuurgroep waarin naast de federale overheid en de universiteiten, ook de gemeenschappen en gewesten zijn vertegenwoordigd. De stuurgroep richt zich op de hoofdlijnen van het programma, zoals de toekenningsvoorwaarden en het evaluatieproces. In de aanvraagdocumenten en contractuele richtlijnen voor de lopende fase Interuniversitaire Attractiepolen 2007-2011 worden geen beperkingen opgelegd inzake het statuut van doctoraatsstudenten: zowel projectmedewerkers met een salaris als bursalen kunnen worden vergoed. Uiteraard moet een en ander gebeuren binnen de vigerende arbeidswetgeving. In de praktijk kunnen er dus verschillen optreden tussen de Vlaamse universiteiten, in zoverre zij verschillende arbeidsvoorwaarden aanbieden aan hun medewerkers. Er is evenwel geen enkele reden om aan te nemen dat deze verschillen bij de Interuniversitaire Attractiepolen groter zijn dan bij andere vormen van onderzoeksfinanciering.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Wat betreft de harmonisering tussen het IWT en het FWO heb ik gehoord dat u eerst de kat nog wat uit de boom kijkt en de prioritering laat afhangen van overleg met de verschillende partners.

Minister Patricia Ceysens: Het is toch normaal dat we even advies vragen.

De heer Koen Van den Heuvel: Is dat een optie ten aanzien van de begrotingscontrole of van de begroting 2009?

Minister Patricia Ceysens: Ik heb u gezegd wat het zal kosten en welke middelen er zijn. De middelen kunnen natuurlijk maar een keer worden uitgegeven.

De heer Koen Van den Heuvel: We hebben drie weken geleden van de minister van Begroting hoeraberichten gelezen dat er 140 miljoen euro eenmalige middelen en 130 miljoen euro recurrente middelen konden worden toegewezen. We hebben natuurlijk al in de pers gelezen waar die naartoe zouden moeten gaan. Het is misschien goed deze kleine onrechtvaardigheid recht te zetten. Op 140 miljoen euro is het immers 'slechts' 4 miljoen euro.

Minister Patricia Ceysens: Ik heb ook gezegd over welke middelen we beschikken. Slecht ziet het er dus niet uit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de discussie over de volledige regionalisering van het wetenschapsbeleid

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik val de minister weer lastig met een vraag over de regionalisering, maar ik stel ze toch omdat het in onze ogen gaat om een duidelijk voorbeeld van homogenisering van bevoegdheidspakketten.

Het Wetenschaps- en Innovatiebeleid hoort bij de regio's. We zijn er pleitbezorger van. Een performant en assertief beleid van de Vlaamse Regering op die vlakken

is aangewezen. In het licht van wat we de voorbije dagen hebben gelezen over bijvoorbeeld de gezondheidszorg en het kankerplan van minister Onkelinx, is het goed dat de deelstaten binnen hun huidige bevoegdheden al duidelijk mijlpalen neerzetten. De federale minister van Wetenschapsbeleid Laruelle heeft misschien niet de ambitieuze plannen van minister Onkelinx, maar het is goed dat vanuit de Vlaamse Regering duidelijke signalen komen dat Wetenschapsbeleid en Innovatie een duidelijke Vlaamse bevoegdheid is en de restantjes van het pakket bevoegdheden die nog op het federale niveau liggen, zo snel mogelijk worden geregionaliseerd.

Minister Laruelle ziet dat niet zitten. Ook rector Vervenne van de K.U.Leuven en zijn collega van de Franstalige universiteit zien dat niet zitten. Ze pleiten ervoor dat de Interuniversitaire Attractiepolen (IUAP) zouden blijven bestaan omdat het een meerwaarde zou hebben dat er een directe uitwisseling is tussen een Vlaamse en een Waalse kennisinstelling. We verschillen daarover van mening. Het is niet omdat je iets regionaliseert, dat er geen bruggen meer kunnen worden gebouwd. Dat geldt ook voor de arbeidsmarkt. Het is niet omdat je het arbeidsmarktbeleid regionaliseert, dat er geen bruggen kunnen worden gebouwd tussen Vlaanderen en Wallonië, integendeel. De samenwerking kan dan objectiever en sterker zijn dan voorheen.

We hebben wel een bondgenoot in de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (de VRWB), die wel een duidelijke voorstander van een regionalisering is. De VRWB heeft gewezen op het pijnpunt van de huidige federale wetenschappelijke instellingen.

Als we naar de actualiteit kijken, zou de regionalisering van het wetenschapsbeleid geen deel uitmaken van die elf, twaalf of veertien borrelhapjes, of sardientjes of andere culinaire snuisterijen. Dat is iets voor fase twee, maar zo mag ik het niet noemen. Ik moet het hebben over pakket twee. We zien wel, maar het maakt dus geen deel uit van dat eerste pakket van punten.

Gisteren heeft de minister-president gezegd dat de federale regering hoopt dat de deelstaten een inspanning zullen doen voor het Belgische macro-economische tekort. Dat zou kunnen door een groter overschot op de Vlaamse begroting. De minister-president heeft gezegd dat we daar een aantal extra vragen aan zullen verbinden.

Mevrouw de minister, in dat kader wil ik u vragen hoe u staat tegenover die volledige regionalisering van het wetenschapsbeleid. Ik juich het initiatief toe van de minister-president om rechtstreeks contact op te nemen met zijn Waalse tegenhanger Demotte, om bijvoorbeeld de interregionale arbeidsconferentie te organiseren. Misschien kunnen we ook over dit onderwerp rechtstreeks met Wallonië praten. Misschien kunnen we het ook aan bod brengen wanneer de federale overheid

nieuwe vragen stelt met betrekking tot de budgettaire orthodoxie. Het lijkt me mogelijk om een en ander in ruil te vragen. Zo gaat dat nu eenmaal in het leven: u vraagt iets van mij en ik vraag iets van u. Dat is zeker zo als het gaat over zaken die allang zijn aangekondigd of zaken die zouden moeten kunnen worden opgelost. Wat is uw standpunt en dat van de Vlaamse Regering ter zake? Hoe evalueert u eigenlijk zelf concreet het initiatief van die interuniversitaire attractiepolen?

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, alle beetjes helpen, om het met een Vlaams spreekwoord te zeggen. Ik wil me dan ook aansluiten bij het betoog van de heer Van den Heuvel over de verdere of zelfs volledige regionalisering van het wetenschapsbeleid. Er is inderdaad sprake van enkele restbevoegdheden die zich nog bij de federale overheid bevinden. Daar het grootste deel van wetenschapsbeleid en innovatie toch al Vlaams is, is het Belgische niveau hier eigenlijk overbodig geworden. Ik zou het veeleer beschouwen als een rem op ons beleid dan als een pluspunt.

Mevrouw de minister, ook ik zou dus graag weten wat uw standpunt is. Ik wil zelfs nog verder gaan en u vragen of u bereid bent uw collega's in de Vlaamse Regering ertoe aan te zetten ervoor te ijveren dat het wetenschapsbeleid volledig wordt geregionaliseerd.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, eerst en vooral wil ik heel duidelijk stellen dat de VRWB nog nooit expliciet heeft gepleit voor een volledige regionalisering van het wetenschapsbeleid. De raad is een voorstander – en ik citeer uit zijn memorandum met betrekking tot het Wetenschapsbeleid 2004-2009 – van “meer homogene bevoegdheidspakketten, met een duidelijke afbakening van de bevoegdheden, opdat de diverse overheidsinstanties een transparant en coherent beleid kunnen voeren”. De raad heeft zich meermaals uitgesproken over de interuniversitaire attractiepolen. Voor het laatst gebeurde dat nog op 24 maart 2005, in een advies ter voorbereiding van de lopende fase VI, van 2007 tot 2011. Het advies spitste zich vooral toe op een verhoging van het federale budget voor dit onderzoeksprogramma en op de verdeelsleutel tussen de beide landsgedeelten.

Zelf blijf ik voor 100 percent staan achter de resolutie van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999, die wel pleit voor een volledige regionalisering van het wetenschaps- en technologiebeleid, zowel qua bevoegdheden als qua middelen.

De interuniversitaire attractiepolen worden bij de afloop van elke fase grondig geëvalueerd. Hieruit blijkt

dat ze voor het fundamenteel onderzoek een belangrijke meerwaarde hebben, in die zin dat ze het laatste instrument zijn om taalgrensoverschrijdende samenwerking tussen onderzoeksgroepen te financieren. Voor de financiering van elke fase sluiten de federale overheid en de gemeenschappen telkens een samenwerkingsakkoord af. De huidige fase VI loopt van 2007 tot 2011 en krijgt van de federale overheid een financiering ten belope van 143 miljoen euro. Hiermee worden 44 netwerken gefinancierd, waaraan in totaal 324 onderzoeksgroepen deelnemen, namelijk 250 Belgische en 74 buitenlandse, maar dan wel binnen Europa. Omgerekend komt dit neer op een gemiddelde financiering van ongeveer 90.000 euro per groep per jaar, wat iets hoger is dan de omvang van een gemiddeld project bij het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, dat rond 80.000 euro per jaar schommelt. Van het IUAP-budget gaat 56 percent naar Vlaamse en 44 percent naar Franstalige onderzoeksploegen. Deze verdeelsleutel werd vastgelegd in een samenwerkingsakkoord dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

De eventuele regionalisering van het IUAP-programma tegen 2011, wanneer de huidige fase eindigt, impliceert dat de middelen worden overgeheveld met behoud van hun bestemming. Dit houdt een toevoeging in van de middelen aan de bestaande kanalen voor de financiering van fundamenteel onderzoek, namelijk FWO-Vlaanderen en/of de bijzondere onderzoeksfondsen. Een en ander betekent dat de beheerskosten voor het programma naar omlaag kunnen en de verdeling van de middelen op een veel competitievere basis kan gebeuren dan nu. De mogelijkheid tot samenwerking met de universiteiten van de Franse Gemeenschap en de federale wetenschappelijke instellingen kan worden gewaarborgd door het afsluiten van een samenwerkingsakkoord, waarin afspraken worden gemaakt over onderling maximaal afgestemde evaluatie- en selectieprocedures.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u nogmaals bevestigt dat u zelf – en naar ik meen de hele Vlaamse Regering – achter de resolutie van 1999 staat. De vraag is natuurlijk hoe sterk de Vlaamse Regering daar de volgende weken een punt van zal maken bij de onderhandelingen, zowel rechtstreeks met de federale regering als met de Waalse Regering, over de verdere regionalisering van bevoegdheden. Is dat een prioriteit?

Minister Patricia Ceysens: Het is een van de resoluties, en iedereen zal daar achter staan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de niet-behaalde resultaten van de investeringen in onderzoek en ontwikkeling (O&O) en over de taskforce voor de automobiellindustrie

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, oorspronkelijk was deze vraag ingediend als een interpellatieverzoek. Ik wil hier mijn verbazing uitdrukken over het feit dat dit verzoek moest worden omgevormd tot een vraag om uitleg. De inhoud van deze vraag zal aantonen dat dit daadwerkelijk stof was voor een interpellatie. We maken het echter al meer mee dat vragen onontvankelijk worden verklaard. Ik meen dat het Bureau zelfs heeft vastgesteld dat de helft van de ingediende vragen en interpellaties onontvankelijk worden verklaard. Dan gaat het niet alleen over onze partij, maar over alle partijen.

Ik zal jammer genoeg een aantal citaten moeten aflezen. We kunnen hier niet verwijzen naar een ingediende vraag. We moeten de vraag citeren om dit opgenomen te krijgen in het verslag.

Dit probleem is vrij actueel. Een aantal weken geleden heb ik een actuele vraag over de automobiellindustrie gesteld in de plenaire vergadering, waar de taskforce ook aan bod is gekomen. Sindsdien zijn er een aantal evoluties die niet zo rooskleurig zijn.

Ik citeer uit een artikel van 29 januari: “Na vier jaar van onafgebroken groei en een topjaar 2007, schakelt de technologische industrie in 2008 naar een lagere versnelling als gevolg van de internationale conjunctuurvertraging, de stijging van de energieprijzen en het tekort aan gekwalificeerd personeel. Dat heeft Agoria dinsdag aangekondigd tijdens een persconferentie. Volgens de jaarlijkse enquête van de federatie van de technologische industrie verwachten de bedrijven een nulgroei tot min 0,2 percent van hun omzetcijfer. Bedrijven uit de automobielsector zijn het meest pessimistisch met een verlies van 4 percent terwijl de ondernemingen uit de ICT 3 percent groei kennen en de mechanica en mechatronica 2,5 percent groei zullen kennen in 2008 en dus behoorlijk kunnen standhouden.

Die slechte vooruitzichten zouden echter niet doorwegen op het technologisch tewerkstellingsvolume. Afgezien van de automobielsector, die een tewerkstellingsverlies van 6 percent verwacht in 2008 of ongeveer 2700 banen, verwachten de technologische ondernemingen een stagnatie van het aantal banen, namelijk 0,8 percent.

Paul Soete, gedelegeerd bestuurder van Agoria, kwam terug op de recente sociale onrust in de automobielsec-

tor in Vlaanderen. Hij sprak over ‘onwettige acties’ die het sociaal overleg in België in gevaar kunnen brengen.”

En verder op dezelfde dag nog een ander citaat. “Aan de stakingskoorts in Limburg is nog geen einde gekomen. Op dit ogenblik wordt er nog gestaakt in vier bedrijven, het galvaniseringsbedrijf Galva Belgium in Houthalen-Helchteren, het metaalbedrijf Alro Holdings in Dilsen-Stokkem, bij raket- en vliegtuigonderdelenproducent Sabca Limburg in Lummen en bij het bedrijf Hydromation in Tongeren, dat koelingsfilters voor de automobielsector produceert.”

Naar aanleiding van mijn actuele vraag in de plenaire vergadering van 23 januari deed u melding van uw eerste vergadering met de bewuste taskforce, en wel diezelfde avond om 17 uur. Achteraf vernamen we dat deze vergadering niet is doorgegaan.

Minister Patricia Ceysens: Toch wel, en wel met de voorzitter van de taskforce.

De heer John Vrancken: Ik had daarover andere informatie gekregen.

Noteren we nog dat minister Moerman in 2004 de oprichting van deze taskforce aankondigde met de woorden: “Ik wil zo snel mogelijk een taskforce oprichten die een toekomstgericht beleid voor de auto-industrie in Vlaanderen moet uitwerken. De taskforce moet op geregelde tijdstippen overleg plegen over de beleidsgrenzen heen. De investeringen die binnen enkele jaren doorgevoerd worden, worden vandaag beslist. Daarom moeten we aan de beslissingscentra, die meestal in het buitenland liggen, duidelijk maken dat we belang hechten aan de auto-industrie in ons land. Ik denk dat het overleg het beste zou gebeuren in thematische werkgroepen met vertegenwoordigers van de verschillende beleidsniveaus samen. Al blijft het nog onduidelijk wanneer het overleg precies moet beginnen.”

In 2004 poneerde minister Moerman in deze commissie een belangrijke stelling met betrekking tot de verankering van de automobielsector in Vlaanderen. Ik citeer: “Waarom heb ik de mensen van de automobielsector rond de tafel samengebracht? De ontslagen bij Opel Belgium waren er de directe aanleiding toe. De diepere bedoeling ligt echter elders. Ik wil opnieuw aanknopen bij het vroegere overleg tussen de Vlaamse overheid en de sector. Ik wil niet wachten tot het te laat is maar proberen om dankzij dat overleg proactief maatregelen te treffen.

Ik wil echter bescheiden blijven. Het is een illusie te denken dat welke beleidsmaatregel ook een fundamentele internationale economische ontwikkeling kan stoppen. Men kan wel via een goed beleid en een goed overleg met de sector de toekomstige investeringen beïnvloeden. Tijdens de rondetafelconferenties van 19 maart en 14

mei 2002 werden de uitdagingen voor de automobielsector besproken. De deelnemers waren de Vlaamse Regering, de automobielsector, de toeleveranciers, de vakbondsafgevaardigden en Agoria Vlaanderen. Deze conferenties resulteerden in concrete toezeggingen van de Vlaamse Regering om de verankering van deze belangrijke sector in het Vlaamse Gewest op langere termijn te waarborgen.

In 2003 werkten er volgens Agoria in de sector in Vlaanderen 11.000 mensen. De rechtstreekse tewerkstelling in de automobielsector en -constructie is goed voor 9,3 procent van de werkgelegenheid in de verwerkende industrie. In de ongeveer 260 toeleveringsbedrijven werken 20.000 mensen. De sector is goed voor 14 procent van de totale Vlaamse export. Verder mogen we ook Volkswagen Vorst in rekening brengen, want daar zou ongeveer 90 procent van de werknemers Vlaming zijn.

In 2002 werd beslist om steun te verlenen aan onderzoek en ontwikkeling. Dat betekent steun voor Flanders’ DRIVE en prototypesteun en opleidingssteun voor de drie assemblagebedrijven en een aantal van hun toeleveranciers, en investeringssteun in de mate dat de Europese reglementering dit natuurlijk toelaat, in casu regionale steun aan Ford Genk en aan de toeleveranciers die in een ontwikkelingszone zijn gevestigd. Ten slotte zijn er ook maatregelen inzake ruimtelijke ordening, logistiek, leefmilieu en veiligheid.

Naar aanleiding van de ontslagen bij Opel heb ik op 18 oktober 2004 informeel overlegd met de CEO’s van de automobielsector, Agoria Vlaanderen en Flanders’ DRIVE. Er is beslist een taskforce voor de automobielsector op te richten. De andere Vlaamse ministers en de federale overheid worden daarbij betrokken. Het is de bedoeling om een concreet antwoord te formuleren op het Charter Automobielsector van Agoria Vlaanderen, onder meer dankzij de regelmatige opvolging en monitoring. Coördinator van de taskforce wordt de heer Eddy Geysen, voormalig CEO van Opel Belgium.

Het milieu-innovatieplatform dat begin 2004 is opgericht, stelt zich tot doel om de formule van innovatief uit te besteden te implementeren. Thema’s daarbij kunnen de volgende zijn: duurzaam omgaan met energie, energie- en grondstofzuinige technieken en methoden ter voorbereiding van de waterstofeconomie enzovoort.

Flanders’ DRIVE is officieel gelanceerd op 2 oktober 2001. Het is opgericht door de grote toeleveranciers LMS, Bekaert, Bosal en Tenneco en wordt ondersteund door Agoria Vlaanderen en WTCM Vlaanderen (het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid). Flanders’ DRIVE staat open voor alle bedrijven die in Vlaanderen aan productontwikkeling doen en direct of indirect toeleveren

aan de voertuigindustrie. Het gaat niet alleen om de toelevering voor auto's maar ook voor bussen, vrachtwagens, caravans en off-roadvoertuigen. Flanders' DRIVE heeft twee luiken: het kennisnetwerk en het engineeringcentrum. Het kennisnetwerk moedigt innovatie aan, geeft technologisch advies en begeleidt bedrijven naar hun onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten. Het engineeringcentrum stelt unieke en hoogtechnologische infrastructuur ter beschikking voor het ontwikkelen en testen van voertuigen en componenten. Flanders' DRIVE is onze eerste excellentiepool.

Het initiatief past in de actieve politiek van de Vlaamse Regering om een belangrijke activiteit als de voertuigenindustrie in Vlaanderen te houden. Flanders' DRIVE geniet financiële steun van de Vlaamse overheid maar ook van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling of het EFRO en het Limburgfonds.

Ondertussen telt het netwerk 130 leden. Het is voor Flanders' DRIVE belangrijk om op strategisch vlak mee te denken en de sector te blijven ondersteunen in technologische uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd."

Dit zijn een aantal citaten van uw voorganger die het belang van de taskforce onderstrepen.

Het verhaal gaat echter nog verder met de oprichting op 28 september 2007 van Flanders' DRIVE II: "De Vlaamse Regering keurde vandaag een ambitieus innovatieprogramma voor de voertuigenindustrie in Vlaanderen goed. Het programma dat de naam Flanders' DRIVE II meekreeg, komt er op initiatief van Vlaams minister van Economie en Innovatie, Fientje Moerman. De minister maakt de komende vier jaar 28.903 euro vrij voor Flanders' DRIVE II. Bij het programma zijn 65 onderzoekers betrokken."

Mevrouw de minister, op basis van de initiatieven van uw voorganger, heb ik een aantal vragen.

Wanneer is de taskforce voor het laatst bij elkaar gekomen? Wat waren de besluiten daarvan?

Welke maatregelen zult u nemen om de wilde stakingen en het sneeuwbaaleffect dat daarmee gepaard gaat te stoppen? Kunt u enige druk uitoefenen op de actoren om het vertrouwen van de buitenlandse moedermaatschappijen in Vlaanderen terug te winnen? Een belangrijk signaal in dat kader kwam van de Forddirectie.

In welke mate denkt u dat Flanders' DRIVE de tewerkstelling in de automobielsector kan waarborgen en eventueel zelfs opkrikken? Waar hebben DRIVE I en DRIVE II gefaald wanneer we de verwachtingen van een neerwaartse groei van min 4 percent en een tewerkstellingsverlies van 6 percent mogen geloven?

Is er al een evaluatie gemaakt van Flanders' DRIVE op de sector? Wat waren dan de resultaten?

Het MIP (Milieu- en Energietechnologie Innovatieplatform) had tot doel de formule van innovatief uitbesteden te implementeren. De thema's daarbij konden zijn: duurzaam omgaan met energie, energie- en grondstofzuinige technieken en methodes, de voorbereiding van de waterstofeconomie enzovoort. Hoe zit het met dat MIP? Heeft dat iets gerealiseerd?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: De taskforce werd door mijn voorganger geïnstalleerd naar aanleiding van een rondetafel over automotive in 2004. Als concrete output werd in juni 2005 een twaalfpuntenprogramma gedefinieerd.

Rond elk van deze actiepunten werden werkgroepen geïnstalleerd die bijeenkwamen in functie van de voortgang van het dossier. Van de twaalf actiepunten zijn er intussen negen gerealiseerd en aan drie, die een eerder langetermijnperspectief voorhouden, wordt voortgewerkt. De stand van zaken werd trouwens ook op geregelde tijdstippen meegedeeld aan de leden van deze commissie. De laatste keer dat de taskforce in volledige samenstelling is bijeengekomen, dateert van 10 mei 2006.

Tijdens de plenaire vergadering van 23 januari heb ik uitdrukkelijk gezegd dat ik nog diezelfde dag de voorzitter van de taskforce, de heer Geysen zou ontvangen, samen met de werkgeversorganisatie Agoria, wat ook effectief is gebeurd. De dag voordien heb ik ook een delegatie van de metaalvakbonden ontvangen.

Het is niet evident om deze taskforce snel bijeen te roepen. Het gaat om ongeveer 45 mensen met daarbij vertegenwoordigers van werknemersorganisaties, van werkgeversorganisaties, van verschillende Vlaamse en federale kabinetten en van onze kennisinstellingen. Om dergelijke bijeenkomsten goed te laten verlopen, is een goede voorbereiding essentieel. Daartoe heb ik trouwens op 3 maart nog een ontmoeting gepland met de verschillende CEO's van de verschillende automotive plants.

De volledige taskforce automotive zou ik graag einde mei opnieuw samenroepen. Normaliter is het sociaal klimaat dan ook weer een stuk serener. De sociale verkiezingen eindigen 18 mei. Tegen dan zijn ook de meest recente cijfers over de loonkosten in de automobielsector in internationaal perspectief beschikbaar. Bedoeling is om dan opnieuw een stand van zaken op te maken over het twaalfpuntenprogramma en indien nodig bijstellingen door te voeren.

Ik vind het vooral belangrijk dat werknemers en werkgevers via de geëigende kanalen met elkaar in dialoog

treden. In dit opzicht zijn wilde stakingen te betreuren aangezien zij de bestaande overlegmomenten tussen werkgevers en werknemers hebben doorkruist met de nodige wrevel bij de werkgevers tot gevolg. Deze wrevel heeft zich inderdaad tot in de hoofdkwartieren geuit. Dat blijkt onder meer uit het schrijven van de Forddirectie. De grote verdienste van ons sociaaloverlegmodel is nochtans dat we tot op heden het aantal wilde stakingen tot een minimum hebben kunnen beperken. In dit opzicht is wat thans is gebeurd, een ongelukkig precedent.

Voorts is hier nog steeds een belangrijke rol weggelegd voor het federale beleidsniveau. Loononderhandelingen, cao's en dergelijke worden nog steeds gekaderd binnen een federale context. Mijn rol is er eerder een van een bezorgde stakeholder die erover wenst te waken dat de aanzienlijke middelen die de Vlaamse Regering, en dus de Vlaamse Gemeenschap, gedurende de laatste jaren in de automobielnijverheid heeft geïnvesteerd, ook efficiënt en effectief worden besteed. In dit kader is geregeld overleg met de verschillende stakeholders essentieel voor mij. Ik bracht een bezoek aan Volvo Gent op 18 januari, en op 3 maart ontmoet ik alle CEO's van de automobielsector.

In dit kader wil ik meegeven dat de Vlaamse Regering niet doof is voor de problematiek van de koopkracht. Het systeem van een korting van 150 euro in de personenbelasting voor belastingplichtigen met een inkomen van minder dan 21.000 euro, wordt dit jaar geactiveerd. Bovendien beslist de Vlaamse Regering deze week nog over een bijkomende lastenverlaging van 50 euro per belastingplichtige om zo de totale korting op te trekken tot 200 euro per persoon of 400 euro voor een gezin van tweeverdieners.

Ik denk dat we toch enige nederigheid aan de dag moeten leggen inzake de impact van een initiatief zoals Flanders' DRIVE op de werkgelegenheid in de automotive. Deze ondernemingen moeten functioneren binnen een erg competitieve omgeving. En de automobielnijverheid heeft inderdaad een zwaar jaar achter de rug. De neerwaartse groei en het verlies aan werkgelegenheid zijn te wijten aan de directe en indirecte gevolgen van de herstructureringen bij Volkswagen Vorst, Ford Genk en General Motors in Antwerpen. Er zijn echter voldoende argumenten om deze neerwaartse groei eerder als een cyclisch gegeven te beschouwen. Zo is het duidelijk dat er voor de toekomstige assemblage nieuwe modellen in de pijplijn zitten.

De automotive-industrie is ook een gedifferentieerde sector. Naast de erg visibele automotive plants waarin de verschillende modellen worden geassembleerd, is er nog een hele keten van toeleveranciers, die vaak minder in de kijker lopen. In tegenstelling tot de assemblagefabrieken die volledig zijn geïntegreerd binnen een multi-nationale groep, zitten er bij de toeleveranciers nog een

groot aantal Vlaamse ondernemingen binnen de automotive cluster. Denken we bijvoorbeeld aan LMS, Punch of Recticel. Deze bedrijven doen het thans allemaal goed tot zeer goed, en het zijn ook deze bedrijven waar Flanders' DRIVE erg vaak mee samenwerkt.

Inzake de hefboom van Flanders' DRIVE II, wil ik het initiatief zeker nog het voordeel van de twijfel geven. Nog maar verleden week kon ik de effectieve lancering van Flanders' DRIVE meemaken. Het lijkt me dan ook nog wat vroeg om al van een falen te spreken. Belangrijk bij Flanders' DRIVE II is dat men nog sterker dan in het verleden, de brug wil leggen tussen de toeleveranciers en de echte assemblageplants.

Daartoe werden een viertal onderzoeksthema's geïdentificeerd. Het gaat hierbij om concrete business cases die bovendien naadloos aansluiten bij de evolutie binnen de automotive, in de richting van een ecologievriendelijke technologie, met minder energieverbruik, en die hoe dan ook onze toeleveranciers wapenen met belangrijke kennis die zij kunnen gebruiken in hun commerciële contacten met automobielassembleurs.

Met het oog op resultaten op iets langere termijn, moeten constructeurs, werknemers, federale en lokale overheden in overleg gezamenlijk inspanningen leveren, en dat elk op zijn terrein. Daarom is het twaalfpuntenprogramma ook beleidsdomeinoverschrijdend en zelfs interfederaal. Het is het geheel van het twaalfpuntenprogramma en het flankerend beleid, die de sector maximale kansen moet bieden om zich te wapenen tegen de toekomst. Samen streven we naar een maximaal behoud van de tewerkstelling, en de vraag is veeleer: wat zou er gebeuren indien er geen taskforce voertuigindustrie zou zijn geweest?

De resultaten van Flanders' DRIVE I 2002-2007, zijn geëvalueerd aan de hand van een aantal prestatie-indicatoren die vooral gericht zijn op de output van de geleverde innovatie-inspanningen. Flanders' DRIVE I is voor de innovatie in de sector een succesverhaal: Flanders' DRIVE is met meer dan 160 leden op zes jaar tijd uitgegroeid tot het innovatieplatform voor de sector. In totaal hebben we 4000 deelnemers geteld bij de meer dan 100 activiteiten die georganiseerd werden. Er werden veertien samenwerkingsverbanden tussen bedrijven onderling of met onderzoeksinstellingen opgezet met meer dan zeventig partners. Ieder auto-assemblagebedrijf heeft onder de stuwende kracht van Flanders' DRIVE en IWT verschillende innovatietrajecten in hun bedrijf opgezet.

De nieuwe Flanders' DRIVE, Flanders' DRIVE II, die van start is gegaan op 1 januari 2008, heeft invulling gekregen in nauwe samenwerking met de industrie. Gedurende meer dan een jaar werd, onder meer met de CEO's van de toonaangevende bedrijven, in de sector

invulling gegeven aan een innovatie-differentiatie-strategie voor de sector. Vier businessdomeinen en negen concrete businesscases werden behouden als zijnde cruciaal om verder te innoveren om het verschil met de concurrentie te kunnen maken. Flanders' DRIVE II geeft nu invulling aan deze onderzoeksprojecten.

Verder kan ik verwijzen naar mijn antwoord op een gelijkaardige vraag van de heer Van den Heuvel van daarnet. Samengevat komt het op het volgende neer. Een van de opdrachten van het MIP bestond inderdaad uit het opstellen van een ontwerphandleiding over de mogelijkheden van innovatief aanbesteden in Vlaanderen. Dit is ondertussen gebeurd en nu komen we in de fase van implementatie. Dit betekent niet dat we voor alle problemen, vooral juridisch-technische, reeds een oplossing hebben gevonden. Het blijft een vrij complex gegeven. Getuige daarvan zijn ook de initiatieven die ter zake gebeuren op Europees niveau. De aanwerving van een jurist bij het IWT die de zaken zal moeten opvolgen, is bijna rond. Ik zal vrij binnenkort een plan hieromtrent bespreken in de schoot van de regering.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Ik dank de minister voor haar antwoord, maar ik heb toch een paar bijkomende opmerkingen en vragen.

Ik heb daarnet gevraagd wanneer de taskforce voor het laatst heeft vergaderd. De minister heeft destijds geantwoord dat ze diezelfde avond, 24 januari 2008, een gesprek zou hebben. Het gaat hier echter om een gesprek met de voorzitter en niet met de hele taskforce.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer Vrancken, lees het antwoord na dat ik op uw actuele vraag heb gegeven. Ik heb toen gezegd dat ik de voorzitter van de taskforce zou ontvangen.

De heer John Vrancken: Het gaat me om de taskforce. Blijkbaar heeft de taskforce sinds 2006 niet meer vergaderd.

Minister Patricia Ceysens: Er zijn sindsdien geen plenaire vergaderingen meer geweest.

De heer John Vrancken: Mij lijkt het belangrijk dat de taskforce in haar geheel zou vergaderen om bepaalde standpunten in te nemen en initiatieven te ontwikkelen.

Volgens de minister worden bepaalde materies, meer bepaald de cao's nog door de federale overheid geregeld. Wij pleiten natuurlijk voor een regionalisering van de cao's. Het zou mogelijk moeten worden Vlaamse cao's op te stellen.

Het is een spijtige vaststelling dat het Belgische overlegmodel heeft gefaald. De wilde stakingen tonen aan dat de

werknemers de cao's niet hebben gerespecteerd. De vakbonden hebben het hier overigens ook moeilijk mee.

Ik heb daarnet ook een vraag over het falen van Flanders' Drive I en van Flanders' Drive II gesteld. Wij hebben de verwachtingen inzake de neerwaartse groei en het verlies aan tewerkstelling niet naar voren gebracht. Agoria heeft dat zelf gedaan.

Mijn laatste vraag is enigszins detaillistisch. De minister zal er misschien niet onmiddellijk op kunnen antwoorden. Hoe evolueert het onderzoek naar waterstof-economie? Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de CO₂-uitstoot kunnen op dit vlak allicht meer initiatieven worden genomen. Hoe ver staat het hiermee? Indien de minister deze vraag niet onmiddellijk kan beantwoorden, mag ze me het antwoord natuurlijk ook schriftelijk bezorgen.

Minister Patricia Ceysens: Ik denk dat ik alle elementen van de vraagstelling daarnet al heb behandeld. Wat de waterstofeconomie betreft, kan ik melden dat de Vlaamse Regering en de Nederlandse regering onlangs een Interreg-project hebben goedgekeurd. Een haalbaarheidsstudie moet uitwijzen wat waterstof in de toekomst nog kan betekenen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de tegengestelde uitspraken van de minister over het groeipremiestelsel voor bedrijven

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, in 2005 heb ik de voorgangster van de minister, mevrouw Moerman, over het callsysteem ondervraagd. Het callsysteem is het groeipremiestelsel dat sinds eind 2003 de vroegere expansiesteun van de Vlaamse Regering vervangt. Tijdens de bespreking van de beleidsnota heb ik dit callsysteem al in vraag gesteld. In mei 2006 heb ik mijn kritiek op deze vorm van expansiesteun in een vraag om uitleg herhaald. Het gesloten callsysteem houdt immers rechtsonzekerheid en onvoorspelbaarheid in. Ik herhaal even een paar argumenten die aantonen dat het callsysteem als onvolkomen kan worden beschouwd.

Twee gelijkaardige, maar tijdens verschillende periodes ingediende investeringsprojecten worden niet op gelijke wijze behandeld. Het toekennen van de steun is

immers afhankelijk van de vraag of in de loop van de betrokken periode al dan niet betere projecten worden ingediend. Dit criterium kan door de indiener van een project niet worden beïnvloed.

Een project kan enkel worden ingediend indien nog niet is geïnvesteerd. Indien de investeerder na de indiening van een project tot investeringen overgaat en later te horen krijgt dat hij in de betrokken periode niet voor steun in aanmerking komt, kan hij later geen nieuwe aanvraag meer indienen.

Indien een project op basis van de rangschikking in een bepaalde periode geen subsidies heeft ontvangen en indien nadien blijkt dat de projecten die wel in aanmerking voor ondersteuning zijn genomen geheel of gedeeltelijk niet of niet conform met de aanvraag zijn uitgevoerd, kan de indiener van het geweigerde project niet langer de steun ontvangen die hij zou hebben ontvangen indien de geselecteerde projecten die uiteindelijk uit de boot zijn gevallen, geen aanvraag hadden ingediend.

De in aanmerking genomen beleidscriteria zijn willekeurig en leiden tot rechtsonzekerheid. Minister Moerman heeft het callsysteem steeds hardnekkig verdedigd. Ze heeft destijds besloten het systeem na een dubbele evaluatie in stand te houden.

De beleidscriteria hebben meer invloed dan de bedrijfs-economische criteria op de eindrangschikking. Dit geldt in het bijzonder voor het starterscriterium en voor de tewerkstellingsaan groei. Op dit vlak wordt het beoogde doel bereikt.

Algemeen genomen, werken de geselecteerde criteria doeltreffend. Volgens de dubbele evaluatie van het systeem is de huidige toewijzingsprocedure objectief en vrij van elke arbitraire invloed. De gehanteerde criteria sturen de beschikbare steun naar de geviseerde doelgroepen, met name de starters en de kleine ondernemingen.

De keuze voor een gesloten systeem is evenwel een beleidsoptie. Het hanteren van een open systeem zou ons niet in staat stellen de te verwachten budgettaire impact op voorhand in zekere mate te voorspellen. Ik ben er steeds meer van overtuigd dat open systemen geen toonbeeld van goed bestuur vormen. Open systemen laten geen voorspellingen over het maximale aantal aanvragen toe.

Mevrouw de minister, uw voorgangster wilde in geen geval van het bestaande groeipremiestelsel afstappen. Ze wilde dit stelsel enkel verfijnen. U hebt tijdens de bespreking van uw beleidsbrief verklaard dat de focus in 2008 ongewijzigd zou blijven. In verband met de call hebt u gemeld dat in 2007 twee oproepen zijn gelanceerd. De ene oproep was bedoeld om ondernemers te linken. De andere oproep was bedoeld om het ondernemerschap bij allochtonen te stimuleren. Voor 2008 wer-

den opnieuw de nodige middelen uitgetrokken om een nieuwe oproep te lanceren met ditmaal ecologie als beleidsaccent bij de selectie van de projecten." U was dus van plan dit callsysteem voort te zetten en u doet dat ondertussen nog altijd, meen ik.

Wat vernamen we nu bij de bespreking van het rapport-Soete op 24 januari 2008 in deze commissie? Ik citeer: "De vraag naar wat Vlaanderen kan doen voor de kmo's is heel terecht. Zij zijn het slachtoffer van de beperkte fiscale mogelijkheden, want subsidies komen altijd ten goede aan wie tijd en personeel kan vrijmaken om daarmee bezig te zijn. Een ingewikkeld beleid riskeert een parasitaire economie te creëren, waar schuwt de minister. Het klopt dat de e-tools nog onvoldoende ontwikkeld zijn in de backoffice, maar u wijst erop dat zij niet performant kunnen zijn zonder rechtszeker instrumentarium. Het volstaat niet dat de kmo's correct worden geleid. Een callsysteem bijvoorbeeld garandeert geen succes, zelfs al kan men via een e-tool exact vernemen of men al dan niet aan de voorwaarden beantwoordt. In dit verband wijst de minister erop dat binnen het departement EWI e-government al sterk is doorgevoerd. Maar de bevoegdheid over fiscaliteit, met gelijke tarieven voor iedereen, zou de rechtszekerheid enorm vergroten." Vandaar onze vraag naar de regionalisering van de fiscaliteit natuurlijk.

Het spreekt vanzelf dat ik u in dit verband om enige uitleg vraag. Hoe moeten wij uw uitspraken tijdens de hoorzitting interpreteren? Is het duidelijk dat het callsysteem zijn doel voorbijschiet en dat u dus voor de toekomst uitkijkt naar een ander, meer performant groeipremiesysteem? Welke vorm van groeipremie zult u desgevallend uitwerken en is hier voldoende budgettaire ruimte voor beschikbaar? Zult u in dit verband aandringen op een verdere regionalisering van de fiscaliteit, om de nodige budgetten voor economische stimuli mogelijk te maken?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de voorzitter, ik heb getwijfeld of ik een vraag om uitleg zou indienen in verband met de reacties van de minister op de ecologiepremie. De minister heeft uitspraken gedaan over de eerste call met betrekking tot de ecologie, waaruit is gebleken dat 244 aanvragen hebben geleid tot ongeveer het gebudgetteerde bedrag. Eigenlijk is dat een goede zaak want dat betekent dat uw diensten – u mag gerust zelf die pluim op uw hoed steken – vrij goed hebben ingeschat wat op het terrein bestaat. Uw reactie daarop verbaasde me een beetje. U zegt dat het nu afwachten is wat het effect zal zijn op deze calls, dat het een succes is geweest, iedereen bediend is, maar dat we in de toekomst misschien te veel aanvragen zullen hebben. Dan zegt u: zie je wel dat ik gelijk heb dat het geen goed systeem is. Het is een rare bewijsvoering.

Ik leid af dat als de doelen goed zijn uitgezet, ook budgettair, er zich geen probleem van rechtszekerheid stelt. Niemand heeft decretaal of anders bepaald dat het zeer kmo-onvriendelijke dossiers zouden moeten zijn. Binnen een callsysteem kan men de voorwaarden zo bepalen dat de toegang ook voor kleine bedrijven wordt gegarandeerd. Ik sluit me daarom aan bij de vraag naar evaluatie.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik sluit me aan bij deze opmerking. Ten aanzien van de ecologiepremie is er misschien wat toeval in het spel geweest, dat moeten we eerlijkheidshalve zeggen. Ik vind het ook een goede zaak dat het meevalt. We hebben de voorbije jaren al meermaals gesproken over het callsysteem en dat het geen open-endbudget moet zijn. Daarom moet het via een callsysteem gaan. Universiteitsprofessoren hebben gezegd dat het de minst slechte oplossing is in het kader van de budgettaire orthodoxie.

We weten allemaal dat we naar een evenwicht moeten gaan bij fiscale incentives en subsidies voor startende bedrijven. In deze commissie is daar nagenoeg een consensus over, op enkele nuances na. Als men aanvaardt dat we het budgettair kader moeten houden, is het afhankelijk van de modaliteiten in welke mate het budget, ongeveer 45 miljoen meen ik voor groeipremies, daaraan kan beantwoorden. Hoe strenger men de modaliteiten maakt, hoe meer de rechtszekerheid toeneemt. Ik weet niet in welke mate eraan gedacht wordt hoe dat evenwicht meer kan worden benaderd. Hoe kleiner men de ingang maakt, hoe minder kandidaten er zijn. Als men een toevloed heeft, is dat misschien niet zo erg, omdat het aantal ontgoochelden achteraf ook niet zo groot is. Wordt erover nagedacht om het evenwicht te bereiken door de modaliteiten en de criteria wat te verstrengen, of niet?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst ingaan op de vragen over de ecologiepremie, omdat die recent in de actualiteit is geweest. We hebben inderdaad de resultaten kunnen bekendmaken. Het klopt dat die eigenlijk wel mooi waren, bijna te mooi om te geloven: we hadden 25 miljoen euro en keren meer dan 24.900.000 euro uit. Daaruit zou men kunnen concluderen dat we helemaal juist zitten met ons callsysteem. Ik heb dat niet willen doen: nu is het gelukt, maar ik heb absoluut geen garantie dat het bij de twee volgende calls voor de ecologiepremie, die nu ook zijn gedaan, nog eens zal lukken. Ik vond het toch gevaarlijk nu te verklaren dat die callsystemen perfect werken en dat vraag en aanbod perfect op elkaar zijn afgestemd.

De administratie had me ook gewaarschuwd. Ze stelden dat we weliswaar dit resultaat hebben geboekt, maar dat

we ook niet alles weten: wie heeft meegedaan en waarom? Het was onze eerste call met betrekking tot de ecologiepremie. Ik had nog maar net mijn mededeling gedaan of UNIZO stelde al dat het niet moeilijk was dat dit klopte, omdat niemand had meegedaan. Dat was een waarschuwing voor ons: we moeten oppassen, of bij de volgende call is het weer raak. Ik vond dat ik dus moeilijk kon zeggen dat die call nu perfect werkt. Ik meen dat dat niet klopt. Toch zijn we blij dat we de 244 projecten die zijn ingediend, die ecologiepremie kunnen geven. Het is de eerste maal dat we zonder grote moeilijkheden een call heel mooi zullen kunnen afsluiten en ieders verwachtingen kunnen inlossen. Dat is onuitgegeven.

Mijnheer Vrancken, u had het over een andere call, namelijk die voor de groeipremie. In uw betoog hebt u het ook nog over enkele andere calls gehad. De call met betrekking tot het ondernemerschap is natuurlijk nog iets heel anders.

De heer John Vrancken: Het gaat me eigenlijk om het callsysteem op zich.

Minister Patricia Ceysens: Ik wil niet het callsysteem op zich zomaar bespreken, omdat het mijn aanvoelen is dat het bij heel verschillende thema's heel anders wordt gepercipieerd en ook heel anders kan worden afgewerkt. In het algemeen blijft een dergelijk systeem, als er met gesloten budgetten wordt gewerkt, een vrij eerlijke wijze om een oproep te organiseren. Anders moet er worden gewerkt met een open-endsysteem, wat niet mogelijk is. Ofwel wordt er ad hoc gewerkt, waarbij ministers zelf beslissen wie ze iets willen geven. Het systeem heeft dus zeker wel een aantal voordelen. Er is echter sprake van gigantisch veel calls: die met betrekking tot het ondernemerschap, die van de ecologiepremie, die van de groeipremie enzovoort. Dan denk ik ook aan alle mogelijke Europese initiatieven, en aan die van het IWT. Ik vind niet dat we zomaar één ongenueanceerd oordeel kunnen vellen over al die calls.

Ik zal even ingaan op de investeringssteun, op de groeipremie. Die vind ik momenteel ook de moeilijkste. Ik wil even schetsen hoe dat beleid tot stand is gekomen en geëvolueerd. In 1999 erfde toenmalig minister van Economie Van Mechelen van zijn voorganger, de heer Van Rompuy, een volume aan expansiedossiers die, met de beschikbare budgetten, eigenlijk na twee jaar konden worden gehonoreerd.

De heer Eric Van Rompuy: Dat is bijna tien jaar geleden. Dat is bijna verjaard. *(Gelach)*

Dat komt steeds maar terug.

Minister Patricia Ceysens: U hebt geluk. U bent onschendbaar.

Er was toen daadwerkelijk sprake van een openendsysteem. Dat was niet altijd transparant voor ondernemingen. Bovendien was het een probleem gezien het steeds strenger wordende Europese kader. Europa bekeek immers ook steeds uitdrukkelijker het incentivekarakter van staatssteun. In dat kader wil ik nog eens heel duidelijk stellen dat ex-poststeunverlening onmogelijk is geworden. Naar aanleiding van de problematiek werd een dubbel spoor gevolgd. Op de eerste plaats werden een aantal flankerende instrumenten ontwikkeld met betrekking tot de financiering van ondernemingen: denken we maar aan de vernieuwde Waarborgregeling, de Winwinlening, Vinnof (Vlaams Innovatiefonds), NRC-fonds (Fonds voor Innovatiegerelateerde non-recurring costs) en ARKimes. Persoonlijk vind ik dat een heel goede wijze om ondernemingen te steunen.

De Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) was in 2006 en 2007 bij 2400 financieringsdossiers van kmo's betrokken, goed voor een totaalbedrag van 300 miljoen euro. Dat is een aanzienlijke toename ten opzichte van de vroegere situatie. De grote hefbomen zijn de samenwerking met privépartners en het sterk toegenomen succes van de Waarborgregeling. Daar is er sprake van een verdriedubbeling in vergelijking met het oude systeem, maar dit is budgettair veel minder belastend voor de Vlaamse begroting. Ik ben dus ook absoluut een voorstander van dat flankerend beleid voor bedrijven, naast de fiscaliteit.

Daarnaast werd er bij de investeringssteun werk gemaakt van een geslotenenvloppensysteem, om de budgettaire beheersbaarheid te garanderen. Een bijkomend voordeel was dat bedrijven ook snel een zicht op steun kregen, namelijk binnen de 3 maanden na het afsluiten van de call. Het incentive-effect is hierdoor daadwerkelijk aanwezig. Het nadeel is en blijft dat bij die call heel wat gegadigden uit de boot vallen.

Wat is de huidige situatie? Van de ondernemingen die een project hebben ingediend, krijgen er 20 à 25 procent ook een ondersteuning via de groeipremie. Dat percentage is te laag om een maatschappelijk draagvlak te krijgen voor deze maatregel. Het protest in verband met de ecologiepremie is veel minder groot. Bij de eerste call, die in het najaar van 2007 liep en waarvan de resultaten nu bekend zijn gemaakt, bleek dat er genoeg geld is om alle ingediende projecten te honoreren. Ik wil nog even meegeven dat 87 procent van de projecten door kmo's werd ingediend. Er is dus wel degelijk sprake van een groot bereik bij kmo's.

Er zijn ondertussen tal van alternatieve financieringsvehikels beschikbaar via PMV en IWT. Uit gesprekken met ondernemers blijkt dat financiering vandaag niet langer de eerste kopzorg is, maar wel het vinden van gemotiveerde en gekwalificeerde werknemers.

Voor de vennootschapsbelasting is Vlaanderen vandaag jammer genoeg nog niet bevoegd. Dat is een toppriori-

teit. Nochtans blijkt dat fiscale instrumenten een efficiënte manier zijn om werkgelegenheid te creëren. Uit een analyse van professor Jozef Konings blijkt bijvoorbeeld dat de kostprijs voor de overheid per job bij een verlaging van de vennootschapsbelasting 18.500 euro bedraagt. Bij een directe subsidie via de groeipremie komen we op een bedrag van 45.500 euro, meer dan het dubbele. Fiscaliteit is gewoon efficiënter. Het effect van de groeipremie is relatief klein voor de middelgrote ondernemingen.

Met betrekking tot de eigen belastingen voor bedrijven, heeft de Vlaamse Regering belangrijke inspanningen geleverd. Normaliter wordt als gevolg van het fiscaal pact met de gemeenten vanaf 2008 de onroerende voorheffing op nieuwe installaties en machines geschrapt. U kent ook de ruimte van 600 miljoen euro van de 1,2 miljard euro die beschikbaar is als fiscale korting in de personenbelasting.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: We willen het systeem van investeren of subsidiëren niet in vraag stellen of vervangen door een fiscale maatregel. Mevrouw de minister, u stelde dat in de call een aantal bedrijven uit de boot vallen. Wat zal daarmee gebeuren? Zullen er maatregelen genomen worden in de toekomst om kleinere bedrijven op te vangen met een subsidie?

Minister Patricia Ceysens: Het is niet helemaal juist dat de facto de kleintjes uit de boot vallen. Het percentage in de groeipremie is 20 tot 25 procent. Dan kunnen we simuleren op alle mogelijke manieren. We kunnen veel oplossingen bedenken. Hoe selectiever, hoe groter de slaagkansen. Hoe kleiner het steunpercentage, hoe groter het bereik. De maatregel heeft door de geringe slaagkans al een heel klein draagvlak. Dat is nog niet afgerond.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
